

Sygnatura akt II Ca 1741/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 grudnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Krakowie Wydział II Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Renata Stępińska (sprawozdawca)
Sędziowie:	SO Zbigniew Zgud SR (del.) Anna Krawczyk
Protokolant:	Agnieszka Zapalska

po rozpoznaniu w dniu 3 grudnia 2014 r. w Krakowie

na rozprawie

sprawy z powództwa G. M.K.

przeciwko J. S. i B. H.

o zapłatę

na skutek apelacji strony powodowej

od wyroku Sądu Rejonowego dla Krakowa – Krowodrzy w Krakowie

z dnia 9 kwietnia 2014 r., sygnatura akt I C 3680/13/K

1. oddała apelację;
2. zasądza od strony powodowej na rzecz pozwanych kwotę 1200 zł (jeden tysiąc dwieście złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 3 grudnia 2014 roku

G. M. K. domagała się zasądzenia od pozwanych J. S. i B. H. kwoty 10.182,83 zł z ustawowymi odsetkami i kosztami procesu, tytułem odszkodowania i innych opłat związanych z zajmowaniem lokalu położonego w K. przy ul. (...) bez tytułu prawnego, za okres od kwietnia 2011 r. do stycznia 2013 r.

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 9 kwietnia 2014 r., sygnatura akt I C 3680/13/K, Sąd Rejonowy dla Krakowa-Krowodrzy w Krakowie oddalił powództwo i zasądził od strony powodowej na rzecz pozwanych solidarnie kwotę 1.217 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Jako bezsporne ustalili, że najemcą ww. lokalu mieszkalnego była M. B., a począwszy od 1 sierpnia 2007 r., po podpisaniu przez nią porozumienia, mocą którego rozwiązano stosunek najmu tego lokalu, pozwani zajmują go bez tytułu prawnego. Byli oni wzywani do zapłaty zadłużenia z tytułu korzystania z przedmiotowego mieszkania.

Nadto Sąd Rejonowy ustalił, że z zestawienia zaległości za lokal mieszkalny przy ul. (...) w K. wynika, iż należność pozwanych z tytułu odszkodowania za bezumowne korzystanie z lokalu i innych opłat związanych z jego zajmowaniem za okres od kwietnia 2011 r. do stycznia 2013 r. wynosi łącznie 10.182,83 zł (należność główna - 9.160,45 zł i odsetki - 1022,38 zł). W dniu 21 września 2012 r. pozwany J. S. złożył w stosunku do Gminy Miejskiej K. oświadczenie o dochodach i stanie majątkowym, ubiegając się o ulgę w spłacie należności, mających charakter cywilnoprawny, w którym wnosił o rozłożenie na raty kwoty 10.165,50 zł.

Oceniając materiał dowodowy Sąd I instancji stwierdził, że wniosek strony powodowej o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego, zgłoszony na rozprawie w dniu 26 marca 2014 r. - na okoliczność ustalenia możliwego do osiągnięcia na wolnym rynku czynszu najmu za sporny lokal - był spóźniony, z uwagi na brzmienie art. 207 § 6 k.p.c. Natomiast jego teza dowodowa wskazuje, iż nie mógłby być przydatny dla rozstrzygnięcia sprawy, albowiem istotną okolicznością, która nie została wykazana przez stronę powodową była prawidłowość wyliczeń należnego od pozwanych odszkodowania i innych opłat związanych z korzystaniem z ww. lokalu, a dokonanych przez stronę powodową na użytek niniejszego postępowaniu.

Mając na uwadze powyższe, Sąd I instancji stwierdził, że powództwo było bezzasadne i jako takie podlegało oddaleniu. Strona powodowa nie wykazała bowiem wysokości dochodzonego roszczenia, ani prawidłowości jego obliczenia. Cytując art. 18 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i zmianie Kodeksu cywilnego dodał, że jak wynika z zestawienia czynszowego przedmiotowego lokalu, pozwani po dniu rozwiązania umowy najmu regulowali czynsz z uwzględnieniem jego podwyżek. W sprzeczności od nakazu zapłaty pozwani wskazali, iż co prawda dopuszczali się zwłoki w płatności, ale również wpłacali kwoty przewyższające wysokość czynszu i pokrywające zaległości. W ocenie Sądu Rejonowego byli traktowani jak najemcy, gdyż płacili czynsz najmu, a strona powodowa go przyjmowała. Analiza wpłat i naliczeń wskazuje, iż aż do kwietnia 2012 r. wierzytelność pozwanych nie była wysoka, a na dzień 30 marca 2012 r. wynosiła 1.669,92 zł. Sąd Rejonowy zwrócił uwagę, iż korekta stawek czynszu dokonana w dniu 5 kwietnia 2012 r. - jak stwierdziła sama strona powodowa w piśmie z dnia 17 marca 2014 r. - obejmuje okres sierpień 2007 r. - marzec 2012 r. Natomiast w pozwie strona powodowa wносиła o zasądzenie zaległości za okres od kwietnia 2011 r. do stycznia 2013 r., przy czym nie rozszerzyła żądania pozwu o okres począwszy od 2007 r. G. M. K. nie przedłożyła żadnych dokumentów, wykazujących wysokość dochodzonego roszczenia, tj. wskazujących na aktualną wysokość opłat i innych należności składających się na dochodzoną kwotę. Takiego dowodu nie może w ocenie Sądu I instancji stanowić zestawienie zaległości, ani wyciąg z konta dotyczący spornego lokalu. Brak wskazania sposobu wyliczenia dochodzonych kwot, wobec kwestionowania ich przez pozwanych, czyni powództwo niemożliwym do uwzględnienia. Niezależnie od tego Sąd Rejonowy uznał, że odszkodowanie za bezumowne korzystanie z nieruchomości byłoby przedawnione za okres sprzed 31 lipca 2010 r., natomiast nieprzedawnionym pozostawałoby odszkodowanie za okres 5 miesięcy (sierpień – grudzień 2010) w kwocie ok. 1902,63 zł. Podobnie jak odsetki, mające charakter akcesoryjny do roszczenia głównego. Odnosząc się do wniosku strony powodowej o przeprowadzenie dowodu z oświadczenia pozwanego, na okoliczność uznania długu w wysokości 10.165,50 zł, Sąd I instancji stwierdził, iż mając na uwadze brak wykazania wysokości roszczenia (za okres od kwietnia 2011 r. do stycznia 2013 r. w wysokości 10182,83 zł, w tym żądania zasądzenia również korekty za okres od 2007 r. do 2012 r. w wysokości 8.068,40 i wreszcie oświadczenie pozwanego z dnia 21 września 2012 r. na kwotę 10.165,50 zł), nie można uznać, aby oświadczenia pozwanego sanowało wskazane braki postępowania dowodowego. Sąd Rejonowy zwrócił też uwagę, że strona powodowa nie sprecyzowała, jakie konkretnie opłaty wchodziły w skład dochodzonej kwoty, co też przemawia za oddaleniem powództwa.

O kosztach procesu orzekł w oparciu o art. 98 k.p.c., a złożyły się na nie wynagrodzenie pełnomocnika pozwanych - 2400 zł oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa - 17 zł.

W apelacji od całości powyższego wyroku, strona powodowa zarzuciła:

- sprzeczność ustaleń z treścią zebranego materiału dowodowego, poprzez ustalenie, iż nie wykazała ona wysokości dochodzonego roszczenia,
- naruszenia przepisów postępowania, tj.: art. 230 k.p.c., poprzez odmowę uznania za przyznane okoliczności dotyczących istnienia zobowiązania i jego wysokości, pomimo iż pozwani nie wypowiedzieli się co do tych faktów, a także art. 328 k.p.c., poprzez brak wskazania w treści uzasadnienia wyroku, dlaczego sąd odmówił wiarygodności i mocy dowodowej dokumentowi prywatnemu - zestawieniu zaległości,
- nierozpoznanie istoty sprawy, wobec w wyniku błędnego przyjęcia, iż wysokość dochodzonego roszczenia nie została udowodniona i w konsekwencji pominięcie okoliczności, iż bieg przedawnienia został przerwany w wyniku niewłaściwego uznania długu przez pozwanego J. S. w oświadczeniu z dnia 27 września 2009 roku.

W konsekwencji wniosowała o zmianę zaskarżonego wyroku i uwzględnienie powództwa w całości oraz zasądzenie od solidarnie od pozwanych na jej rzecz kosztów procesu za obie instancje, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd I instancji, z pozostawieniem mu rozstrzygnięcia o kosztach postępowania apelacyjnego.

W uzasadnieniu G. M. K. wskazała w szczególności, że pozwani nie zakwestionowali w toku postępowania ani faktu istnienia dochodzonej wierzytelności, ani jej wysokości. Podnieśli natomiast zarzut przedawnienia co nie jest równoznaczne w skutkach z zaprzeczeniem istnienia dochodzonego roszczenia i jego wysokości. Skoro zatem pozwani nie wypowiedzieli się co do zasadności roszczenia, ani jej wysokości fakty te powinny zostać uznane za przyznane. Dodała, że wysokość dochodzonego roszczenia udowodniła zestawieniem zaległości pozwanych, sporządzonym przez jej pracownika, na podstawie ksiąg rachunkowych. Zestawienie to jest dokumentem prywatnym i Sąd może uznać je za niewystarczające. Jednak w uzasadnieniu nie wskazała, dlaczego odmówił mu wiarygodności i mocy dowodowej. Strona powodowa wskazała, że w doktrynie przyjmuje się, że wniosek o wyrażenie zgody na ratalną spłatę zobowiązania stanowi niewłaściwe uznanie długu. Uznanie to przerwało w stosunku do pozwanego J. S. bieg przedawnienia, co do części należności, tj. powstałych po dniu 24 września 2009 roku. Ponieważ jednak Sąd uznał, iż roszczenie nie zostało udowodnione co do wysokości, to odstąpił od analizowania, czy oświadczenie to faktycznie przerwało bieg przedawnienia, a zatem tym zakresie Sąd nie rozpoznał istoty sprawy.

Pozwani domagali się oddalenia apelacji i zasądzenia kosztów postępowania odwoławczego.

W ocenie Sądu Rejonowego byli traktowani jak najemcy, gdyż płacili czynsz najmu, a strona powodowa go przyjmowała

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja była bezzasadna, gdyż zaskarżony wyrok, mimo częściowo błędnego uzasadnienia, odpowiada prawu.

Sąd Rejonowy dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych, na podstawie materiału dowodowego, który ocenił zgodnie z zasadami logiki i doświadczenia życiowego i dlatego też Sąd Okręgowy przyjął je za własne.

Całkowicie chybiony był zarzut naruszenia art. 230 k.p.c., bowiem wbrew twierdzeniom apelującej, pozwani w sprzeczności od nakazu zapłaty nie tylko że zgłosili zarzut przedawnienia roszczenia, ale także zakwestionowali istnienie i „prawidłowość obliczenia zadłużenia Pozwanych (oraz odsetek od zadłużenia), które w ich ocenie zostało do I.2013 r. spłacone.” (k. 34-35). Nadto dodali, że pomimo okresowego opóźnienia w płatnościach, ostatecznie następczo regulowali zawiązką ewentualne zaległości, a w kwietniu 2012 r. mieli nadpłatę w kwocie 6.970 zł. Natomiast w odpowiedzi na pismo strony powodowej z dnia 17 marca 2014 r., pełnomocnik pozwanych na rozprawie w dniu 26 marca 2014 r. w sposób nie budzący wątpliwości oświadczył, że strona powodowa „nie wykazała wysokości dochodzonego roszczenia zgodnie z art. 6 k.c., ani też nie sprecyzowała w żaden sposób o jakie inne opłaty chodzi.”

W tej sytuacji brak było podstaw do przyjęcia przez Sąd Rejonowy, jak chciała tego apelująca, że skoro pozwani nie wypowiedzieli się co do zasadności roszczenia i jego wysokości, to fakty te powinny zostać uznane za przyznane.

Wbrew też zarzutom apelującej, Sąd Rejonowy w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku - na stronie 4 wskazał, dlaczego odmówił wiarygodności i mocy dowodowej dokumentowi prywatnemu, jakim jest zestawienie zaległości.

Bezzasadny był też zarzut sprzeczności ustaleń z treścią zebranego materiału dowodowego, poprzez ustalenie, iż strona powodowa nie wykazała wysokości dochodzonego roszczenia. Po pierwsze, jak trafnie zauważył Sąd Rejonowy, G. M. K. domagała się zasądzenia do pozwanych odszkodowania i innych opłat związanych z zajmowaniem lokalu położonego w K. przy ul. (...) bez tytułu prawnego, za okres od kwietnia 2011 r. do stycznia 2013 r. Tymczasem w zestawieniu zaległości pozwanych, sporządzonym na podstawie ksiąg rachunkowych – jak wyjaśniła w piśmie z dnia 17 marca 2014 r. – ujęła zaksięgowaną w dniu 5 kwietnia 2012 r., jako korekta kwotę 8.068,40 zł, stanowiącą różnicę pomiędzy czynszem, jaki byłby naliczany pozwanym w przypadku posiadania przez nich tytułu prawnego do przedmiotowego lokalu, a wysokością odszkodowania, które zobowiązani są opłacać wobec braku takiego tytułu - za okres od sierpnia 2007 r. do marca 2012 r., a zatem za okres w większości nieobjęty żądaniem pozwu. Tymczasem stosownie do art. 321 k.p.c. Sąd nie może zasądzać ponad żądanie. Po drugie, pomimo zakwestionowania przez pozwanych tego zestawienia i wyciągu z konta, strona powodowa nie wskazała, jakie kwoty naliczała za okres objęty pozwem tytułem odszkodowania, a jakie tytułem innych opłat i jakich za zajmowanie ww. lokalu mieszkalnego. Nie przedłożyła też żadnych dokumentów, z których one wynikałyby. Zatem w konsekwencji należy uznać, że Sąd Rejonowy prawidłowo uznał, że brak wskazania sposobu wyliczenia dochodzonych kwot, wobec kwestionowania ich przez pozwanych, czyni powództwo niemożliwym do uwzględnienia.

Zgodzić się należy z apelującą, że zarówno w judykaturze (wyroki SN z dnia 24 stycznia 2013 r., II CSK 271/12, LEX nr 1293948, z dnia 11 sierpnia 2011 r., I CSK 703/10, LEX nr 898249 i z dnia 11 sierpnia 2011 r., I CSK 703/10, OSNC-ZD 2012/4/70), jak i doktrynie przyjmuje się, że wniosek o wyrażenie zgody na ratalną spłatę zobowiązania stanowi niewłaściwe uznanie długu. Jednakże nie można podzielić słuszności zarzutu strony powodowej, że Sąd I instancji nie rozpoznał istoty sprawy, ponieważ odstąpił od przeanalizowania, czy oświadczenie pozwanego J. S. z dnia (...) roku faktycznie przerwało bieg przedawnienia, przyjmując iż roszczenie nie zostało udowodnione co do wysokości. Pamiętać bowiem należy, że utrwalony jest w judykaturze pogląd, że jeśli strona powodowa wykaże wystąpienie faktów przemawiających za słusznością dochodzonych pretensji, to dopiero wówczas pozwanego obarcza ciężar udowodnienia ekscpepcji i okoliczności uzasadniających jego zdaniem oddalenie powództwa. (por. wyrok SN z 12 maja 2011 r., I PK 228/10, LEX nr 896458). Skoro Sąd Rejonowy prawidłowo przyjął, że powództwo było bezzasadne, ponieważ nie strona powodowa nie wykazała wysokości dochodzonego roszczenia, ani prawidłowości jego obliczenia, to zbędne były dywagacje na temat przedawnienia roszczenia, w tym także odnośnie przerwania biegu przedawnienia.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy orzekł jak punkcie 1 tenoru wyroku, na zasadzie art. 385 k.p.c.

Natomiast kosztach postępowania odwoławczego, które stanowiły koszty zastępstwa prawnego pozwanych, wyrzekł na podstawie art. 98 § 1 w zw. z art. 99, art. 108 § 1 k.p.c. oraz § 2, § 6 pkt 5 w zw. z § 12 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. nr 163, poz. 1349 z późn. zm.).